

Ohel Yonah Menachem

Synagogue &
Community Center

Rabbi David Spektor

דוא"ל:

vaad@ohelyonah.com

אוהל יונה מנחם

בית כנסת
ומרכז קהילתי

הרב דוד ספקטור

אתר אינטרנט:

www.ohelyonah.com

דף מקורות לשיעור בנושא:

ברכת הגומל לחייל שחזר ממבצע "עופרת יצוקה" בעזה

ערך: הרב דוד אברהם ספקטור

שאלה:

חזרתי ממבצע "עופרת יצוקה" בצפון רצועת עזה והיה שקט שם. האם עלי לברך ברכת הגומל?

תשובה:

כל דרכי עזה במבצע "עופרת יצוקה" היו בחזקת סכנה ולכן יש לחייל שחזר הביתה לברך בשם ומלכות ברכת הגומל.

מקורות התשובה:

[1] תלמוד בבלי מסכת ברכות דף נד עמוד ב

אמר רב יהודה אמר רב: ארבעה צריכין להודות - יורדי הים, הולכי מדברות, ומי שהיה חולה ונתרפא, ומי שהיה חבוש בבית האסורים, ויצא.

[2] שולחן ערוך אורח חיים סימן ריט, סעיף א

ארבעה צריכים להודות. יורדי הים כשעלו ממנה, והולכי מדברות כשיגיעו לשוב, ומי שהיה חולה ונתרפא, ומי שהיה חבוש בבית האסורים ויצא, וסימנך: וכל החיילים יודוך סלה. "חולה" "יסורים" "ים" "מדבר".

[3] שולחן ערוך אורח חיים סימן ריט, סעיף ט

א] הני ארבעה לאו דווקא, דה"ה למי שנעשה לו נס, כגון שנפל עליו כותל, או ניצל מדריסת שור ונגיחותיו, או שעמד עליו בעיר אריה לטורפו, או אם גנבים באו לו אם שודדי לילה וניצול מהם וכל כיוצא בזה, כולם צריכים לברך הגומל.

ב] וי"א שאין מברכין הגומל אלא הני ארבעה דוקא, ג] וטוב לברך בלא הזכרת שם ומלכות.

[4] משנה ברורה סימן ריט

(לא) אלא הני ארבעה - ...ומי שהלך בדרך אפילו שלא במקום סכנה ובאו עליו לסטים להרגו וניצול לכו"ע מברך ברכת הגומל. (לב) בלא הזכרת שם ומלכות - והאחרונים כתבו דהמנהג כסברא ראשונה וכן מסתבר.

[5] תוספות מסכת ברכות דף נד עמוד ב

ארבעה צריכין להודות יורדי הים וכו' - ובתהלים לא חשיב כזה הסדר אלא חשיב הולכי המדבר ראשון דקרא נקט סדר המסוכנין יותר תחלה וגמרא נקט המצויין תחלה.

6] רמב"ם הלכות ברכות פרק י הלכה ח
ארבעה צריכין להודות, חולה שנתרפא, וחבוש שיצא מבית האסורים, ויורדי הים כשעלו, והולכי דרכים כשיגיעו לישוב.

7] שולחן ערוך אורח חיים סימן ריט, סעיף ז
א] באשכנז וצרפת אין מברכין כשהולכין מעיר לעיר, שלא חייבו אלא בהולכי מדברות דשכיחי ביה חיות רעות ולסטים.
ב] ובספרד נוהגים לברך, מפני שכל הדרכים בחזקת סכנה.
ג] ומיהו בפחות מפרסה אינו מברך, ואם הוא מקום מוחזק בסכנה ביותר, אפילו בפחות מפרסה.

8] שולחן ערוך אורח חיים סימן ריט, סעיף ב
מה מברך: בא"י הגומל לחייבים טובות שגמלני כל טוב, והשומעים אומרים: מי שגמלך כל טוב הוא יגמלך כל טוב סלה.

9] שולחן ערוך אורח חיים סימן ריט, סעיף ו
אם איחר, יש לו תשלומין **לברך כל זמן שירצה**; ונכון שלא לאחר שלשה ימים.

10] רש"י מסכת זבחים דף ז עמוד א
...ארבעה צריכין להודות כדאמרינן בברכות (דף נד:): וכתוב בהו (תהלים קז) ויזבחו זבחי תודה ושחט תודה בשעת עלייתו מן הים לשם תודה, שהפריש על יציאתו מבית האסורין.